

ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА І МЕТОДИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Пантелєєв В.П., к.е.н.,

Лепілін М. Г., здобувач

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Удосконалені сутність інструментів фінансової безпеки суб'єктів підприємництва і методи їх використання.

Ключові слова: інструменти фінансової безпеки, методи використання, функції фінансової безпеки, характеристика інструментів фінансової безпеки.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Девальвація гривні та скорочення внесків до депозитів банківської системи, падіння ліквідності суб'єктів підприємництва та масові неплатежі формують дефіцит фінансових ресурсів та розпад систем запозичень. Невизначеність можливого зростання ставок за кредитами провокує скорочення обсягів їх видачі і можуть призвести до системної банківської кризи, зростання проблемної заборгованості суб'єктів підприємництва, активності загроз працевдатності та банкрутства [3]. У такому стані суб'єкти не можуть повноцінно розбудовувати власну підприємницьку діяльність, а засновники – володіти правом участі у прибутку. Необхідність контролю стану кризового фінансового середовища господарчого сектору і окремих суб'єктів обумовлює необхідність комплексного дослідження питання інструментарію фінансової безпеки суб'єктів підприємництва [1].

Слід зазначити, що немає єдиної методології забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва, системність дії захисту і методи їх використання мають фрагментарний характер. Методична систематизація інструментів фінансової безпеки є тим засобом, який дозволяє оптимізувати

практичне впровадження ресурсу (основи інструменту), до якого звертаються у випадку необхідності. У цілому визначають чотири інструмента фінансової безпеки банків: регуляторний, фінансовий, організаційний та інформаційний. Відповідно до процесного підходу виділяються чотири взаємозалежні функції фінансової безпеки банків: 1) фінансового планування; 2) фінансового аналізу; 3) фінансового регулювання; 4) фінансового контролю [2].

Система заходів фінансової безпеки забезпечує стабільне та безпечне функціонування суб'єктів підприємництва на ринку, захист засновників від надмірного ризику шкоди, збитку, прибутку, які виникають внаслідок посадових правопорушень, зловживань, шахрайства та маніпуляцій з фінансами. Власника суб'єкта підприємництва цікавить отримання доходу не нижче середньої норми встановленого позикового відсотка та отримання захисту інструментів капіталу (зобов'язання) інструментами страхування (цінні папери) [8]. Невизначеність умов та відсутність прозорої аквізиції формує загрозу втечі контролю над чистими активами та фінансово-господарською діяльністю суб'єкту підприємництва. Неправова та необґрунтована реалізація чи ліквідація фінансових інвестицій, необоротних активів, майнових комплексів провокує дизажіо, руйнує гудвіл [6]. Розповсюдження практики спрямування прибутку на формування власного капіталу суб'єкта підприємництва визначають найсприятливіші умови щодо сплати всіх державних та місцевих податків та сплати дивідендів засновникам [7]. Незбіг у часі грошових витрат і доходу при зниженні самофінансування руйнує робочий капітал суб'єкту [4]. Обов'язковість створення та раціональне використання фонду резервного капіталу стабілізує рівень ліквідності і забезпечує фінансову рівновагу суб'єкта підприємництва [5].

Зв'язок із важливими науковими завданнями теми дослідження полягає у тому, щоб визначити як першочергове – побудову ефективно діючої власної системи фінансової безпеки кожним суб'єктом підприємництва. На думку авторів, розробка та запровадження фінансовою безпекою хеджування грошових потоків будує систему захисту суб'єкта підприємництва від впливу ринкового ризику, а фондування фінансових зобов'язань – можливість якісного

контролю ризику ліквідності. Зв'язок з практичними завданнями є у застосуванні методів екстраполяції щодо оптимізації дивідендної політики та у використанні тезаврації податків як частки з арсеналу інструментів фінансової безпеки суб'єктів підприємництва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. У власній науковій роботі С. Кульпінський визначає роль фінансової безпеки як інструмента забезпечення прозорості інформації про склад власного капіталу суб'єктів підприємництва, щоб будь-яка істотна зміна фінансового стану суб'єкта ставала надбанням широкої громадськості [1]. На думку Л.О. Лігоненко, фінансової безпеці суб'єктів підприємництва необхідна здатність запобігати руйнування фінансів суб'єкту, застосовуючи теоретико-методологічну базу та практичний інструментарій антикризового управління підприємством – бенчмаркінг та контролінг [2]. Фінансова безпека містить у собі поняття фінансової стабільності. Досягнення фінансової стабільності кожним суб'єктом ринку – мета. Проблема виміру рівня фінансової безпеки суб'єкту – першочергова, вважає О.І. Барановський [3]. Л. Михайлова обґрунтувала методологію щодо управління ризиками в системі фінансової безпеки підприємств при падінні ліквідності. Складені заходи адміністративного характеру [4]. Наведено перелік інвестиційних інструментів недержавних пенсійних фондів та запропоновано до використання суб'єктами підприємництва щодо запобігань фінансової небезпеки у статті О.В. Суріної [5].

Л.О. Кошембаром узагальнено забезпечення ефективного податкового регулювання з боку держави як інструменту фінансової безпеки підприємництва з формування резервів, де інвестиції – надійний захист фінансового стану суб'єктів [6]. Сучасні аспекти побудови діючої системи фінансової безпеки довірчого товариства та управління внутрішніми інструментами безпеки розглядаються у науковій роботі В.В. Шелеста [7]. В.П. Пантелєєв заклав наукові основи фінансової безпеки суб'єктів національного ринку капіталів дослідженнями механізму перетворення

фіктивного капіталу в реальний грошовий. Наведено практичне застосування міжнародних стандартів фінансової звітності щодо визнання рівня ризиків [8].

Виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується дана стаття. Аспекти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва неможливо розглянути без дослідження питань інструментарію фінансової безпеки держави та банків. Вдосконалення доступних фінансових інструментів держави, формування прозорих інструментів власного капіталу суб'єктів, хеджування ліквідності інструментів фінансової стабільності банківських установ – окремі частини єдиної картини, що не дозволяють сформуванню цілісного бачення інструментарію фінансової безпеки. Недостатньо вивчені наукові методи нейтралізації негативного впливу нерационального перерозподілу грошових коштів суб'єктів, посилення події запобігання правопорушенням у фінансових правовідносинах на вільному ринку, забезпечення дієздатного відтворювального процесу фінансових ресурсів серед елементів системи фінансової безпеки [2]. Неефективні своєчасність і адекватність заходів фінансової безпеки щодо захисту інтересів суб'єктів підприємництва та внесків власників.

Здатність здійснювати самостійну фінансову політику не ліквідує диспропорції у єдності, збалансованості та відповідності фінансового стану суб'єктів вимогам конкретного фінансового періоду. Неусвідомлені шляхи розв'язання нагальних завдань до механізму забезпечення фінансової безпеки істотної виснаженості джерел фінансових ресурсів. Сучасні технології розрахунків порогових, прикордонних значень фінансових показників, провокуючих фінансову нестабільність та руйнування суб'єкту, не відповідають цілям подолання загроз фінансової безпеки [4]. Законодавчі вказівки та роз'яснення фінансової інформації посилюють стримування ринкових процесів, формують фінансові суперечності між індивідуальними, корпоративними та загальнодержавними інтересами суб'єктів підприємництва.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Визначити, яким інструментарієм фінансової безпеки суб'єкт підприємництва формує захист від впливів внутрішнього середовища та зовнішнього оточення. Надати

характеристики інструментів фінансової безпеки суб'єктів підприємництва. Окреслити функції фінансової безпеки суб'єктів підприємництва. Запропонувати методи використання функції інструментами фінансової безпеки суб'єктів підприємництва. Обґрунтувати вимоги відповідальності суб'єкту та власників за нерозкриття фінансової інформації та результатів господарчої діяльності суб'єктів підприємництва у звітності.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Виходячи із труднощів товарного обміну на ринку продуктами власної праці, суб'єкти підприємництва неухильно посилюють вимоги до захисту власних фінансів у обігу, їх здатності задовольняти споживчу та мінову вартість товарів та послуг [5]. Захист правового самозростання наявної вартості (капіталу суб'єкта) є пріоритетним напрямком фінансової безпеки суб'єктів. У сучасній економічній науці на даний момент немає єдиного переліку інструментів фінансової безпеки суб'єктів підприємництва. На думку авторів, наведені інструменти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва у формі таблиці 1.

Таблиця 1

Інструменти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва	
Інструменти захисту від впливів внутрішнього середовища	Інструменти захисту від впливів зовнішнього оточення

Тимчасово затримувана сума грошей у суб'єктів підприємництва є частиною обсягу реального капіталу сегменту ринку (виробництво, торгівля, будівництво та ін.). Зростання суми грошей призводить до тимчасового поліпшення ліквідності суб'єкту. Нагромадження, зберігання та формування промислового чи торговельного капіталу суб'єктів супроводжується виникненням додаткового впливу щодо грошових потоків у кожного з суб'єктів підприємництва. Завдяки капіталізації гроші у господарчому циклі швидше передаються від одного суб'єкта до іншого, якісно не змінюються, обслуговують погашення боргів, спрямовуються як додатковий фінансовий

ресурс для кредитування інших суб'єктів у нових формах і видах [7]. На думку авторів, визначимо дві групи по три інструмента (критерії розподілу – наявність середовища та оточення суб'єктів підприємництва) – шість інструментів фінансової безпеки суб'єктів підприємництва: 1) адміністративний, 2) фінансовий, 3) організаційний – одна група, та 4) контрольний, 5) правовий, 6) регулюючий – друга група. На думку авторів, викладемо впливи внутрішнього середовища суб'єктів підприємництва та інструменти фінансової безпеки (одна група з трьох інструментів) у таблиці 2.

Таблиця 2

Інструменти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва	Впливи внутрішнього середовища суб'єктів підприємництва
Адміністративний (захист власників)	Руйнуючи відхилення від заданих фінансових результатів та нормативів накопичення власного капіталу, резервів, невиплачування дивідендів, позичкового відсотка, майбутніх доходів, зобов'язань
Фінансовий (захист еквівалентності)	Знищення гудвілу, гальмування капіталізації доходу, затримання ліквідності активів, мультиплікація боргів, стагнація грошових потоків, перерив процесу фіскально-бюджетного розподілу
Організаційний (захист капіталу)	Відсутні: належні фінансові підсистеми прогнозування, протидій, стабілізації та гнучкого аналізу господарської діяльності, невідповідність суб'єкта вимогам ринкової дисципліни, критеріям прийняття ризиків

Фактор довіри у господарчому кругообороті та віра в забезпечення своїх майбутніх платежів породили кредитні грошові потоки. Під зобов'язання суб'єктів заплатити в майбутньому була відкрита можливість виникнення

дебіторської заборгованості та прострочених позик до сплати. Причиною виникнення фінансового збитку (прибутку) є невиконання фінансових зобов'язань суб'єктами [1]. Мінова вартість внесків засновників до статутного фонду суб'єкта у часі та сфері обігу може відхилятися від реальної їх вартості. Власник майбутніх грошових потоків (дивідендів, процентів, та інш.) отримує нееквівалентну вартість. Очікувальна грошова маса обов'язково знеціниться порівняно з майбутньою товарною.

Суб'єкт самостійно одержує та витрачає грошові кошти, формує зустрічні вимоги між суб'єктами, створює можливість їх взаємного погашення. Ліквідувати гальмування еквівалентності між товарними потоками та реальним грошовим обігом можливо через залік [4]. Зменшення надмірних затримок в русі грошей, у зведених перепонах на шляху майбутніх грошових потоків, руйнування непрохідних меж між суспільним відтворенням фінансів суб'єктів групує інструменти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва залежно від протистояння впливів внутрішнього середовища та зовнішнього оточення. Тільки сплата податків не може супроводжуватись зустрічним переміщенням реальних цінностей. На думку авторів, впливи зовнішнього оточення суб'єктів підприємництва та інструменти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва (друга група з трьох інструментів) відобразимо у таблиці 3.

Таблиця 3

Інструменти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва	Впливи зовнішнього оточення суб'єктів підприємництва
1	2
Контрольний (захист власності)	Знецінення ринкової вартості ресурсів, порушення достатності капіталу, непередбачене відшкодування, неочікувані виплати, зміна справедливої вартості об'єкта хеджування, скасування страховки
	Заставне зобов'язання грошового потоку, гарантія та поручительство, розподіл та

Правовий (захист відшкодування)	фондування позитивного потоку грошей, конвертація прав часток у власності
1	2
Регулюючий (захист накопичення)	Невизначені: дюрація, величина тезаврації прибутку та податків, беззворотна основа переливу грошей, індивідуальний ризик шкоди, виникнення потреби в капіталі, відчуження власності, знецінення стійкості

На думку авторів, інструменти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва спрямовані на недопущення скупки корпоративних прав суб'єкта, забезпечення збалансованого розподілу позитивного грошового потоку між суб'єктами, власниками, державою, вивільнення власного капіталу суб'єкта в грошовій формі, втілення еквівалентних мінових відносин між суб'єктами, взаємної паритетної фінансової залежності і забезпечення довіри між суб'єктами. Якщо обсяги потоків відпливу і припливу грошей та відпливу і припливу товарів будуть урівноважуватися, то фінансова безпека суб'єкту взмозі контролювати власний капітал як структурну одиницю грошових потоків [3]. Коливання розміру власного капіталу на відміну від балансового (у фінансової звітності) трансформує дефіцит (власного капіталу) у практичні дії та заходи фінансової безпеки щодо ліквідації загрози порушення балансу фінансового стану. На думку авторів, викладемо інструменти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва та характеристики інструментів у таблиці 4.

Таблиця 4

Інструменти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва	Характеристика інструменту (впливи внутрішнього середовища)
1	2
Адміністративний (захист власників)	Конкретність, спрямованість, визначеність, узгодженість

Фінансовий (захист еквівалентності)	Обумовленість, прозорість, платність, реальність
Організаційний (захист капіталу)	Забезпеченість, пріоритетність, інтегрованість, різноманітність
1	2
Контрольний (захист власності)	Передбаченість, правочінність, відчуженість, самостійність
Правовий (захист відшкодування)	Гнучкість, прогнозність, зворотність, відшкодуємість
Регулюючий (захист накопичення)	Збалансованість, безповоротність, дієвість, своєчасність

Продаж товарів та послуг суб'єктами може відбуватися в борг, під майбутні грошові потоки, але ціна визначається угодою сьогодні. У безперервним процесі відтворення власного капіталу кожний суб'єкт підприємництва через авансування формує кредитні гроші на сукупному ринку, через використання грошової виручки формуються власний капітал, податки до сплати, майбутні витрати суб'єктів. Впровадити дієву систему захисту прав і законних інтересів суб'єктів та власників можливо шляхом розвитку компенсаційного механізму, забезпечення інформаційної прозорості фінансових звітів та фінансових результатів діяльності суб'єктів підприємництва щодо власників, громадськості, запровадження чітких правил поведінки суб'єктів на ринку [8]. Відповідно до процесного підходу виділимо шість взаємозалежних функцій фінансової безпеки суб'єктів підприємництва: 1) фінансове управління, 2) фінансова стабілізація, 3) фінансова превентивність, 4) фінансове обмеження, 5) фінансове прогнозування, 6) фінансове страхування. На думку авторів, наведемо інструменти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва щодо виконання функції фінансової безпеки у таблиці 5.

Таблиця 5

Інструменти фінансової безпеки	Функції фінансової безпеки
--------------------------------	----------------------------

суб'єктів підприємництва	суб'єктів підприємництва
1	2
Адміністративний (захист власників)	Фінансове управління
Фінансовий (захист еквівалентності)	Фінансова стабілізація
1	2
Організаційний (захист капіталу)	Фінансова превентивність
Контрольний (захист власності)	Фінансове обмеження
Правовий (захист відшкодування)	Фінансове прогнозування
Регулюючий (захист накопичення)	Фінансове страхування

Допущення до фінансового управління власним капіталом осіб, що мають бездоганну ділову репутацію, володіння істотною участю в статутному фонді власного суб'єкту та інших учасників господарчих відносин, запобігання залученню до позик коштів, джерела походження яких неможливо встановити, посилення боротьби з відмиванням грошей, концентрація та інтеграція наглядових функцій ради, їх зосередження в єдиному регуляторному органі, здатність та готовність до ефективної співпраці з державними та місцевими фінансовими органами – завдання фінансової безпеки суб'єктів підприємництва. На думку авторів, викладемо інструменти фінансової безпеки та методи використання функції фінансової безпеки суб'єктів підприємництва у таблиці 6.

Таблиця 6

Інструменти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва	Методи використання функції фінансової безпеки суб'єктів підприємництва
Адміністративний (захист власників)	Екстраполяція
Організаційний (захист капіталу)	Протекційні заходи
Фінансовий (захист еквівалентності)	Бенчмаркінг

Контрольний (захист власності)	Контролінг
Правовий (захист відшкодування)	Дельфи
Регулюючий (захист накопичення)	Дисконтування

Методи використання функції фінансової безпеки суб'єктів підприємництва поділяються на прямі, опосередковані та регламентуючі. На думку авторів, за прямих методів власники суб'єктів та державні фіскальні органи встановлюють норми та правила, які безпосередньо формують поведінку суб'єктів підприємництва на ринку при запровадженні господарчої діяльності. За опосередкованих методів здійснюється вплив внутрішніх та зовнішніх загроз на внутрішні стійкі фактори фінансової безпеки, коливання яких у межах запровадження механізму захисту будують визначену систему фінансової безпеки суб'єктів підприємництва. Регламентуючі методи забезпечують досягнення заздалегідності суспільних цілей – стримування кредитної мультиплікації боргів, забезпечення рівноваги еквівалентності обміну, стабільність фінансового саморегулювання. Призначення цих трьох груп методів фінансової безпеки – забезпечення рівності усіх суб'єктів підприємництва на товарно-кредитно-грошовому ринку, тотожна доступність до кредитних, грошових та товарних ресурсів різноманітних господарчих суб'єктів, єдність нормативно-правових вимог щодо правил поведінки суб'єктів підприємництва. На думку авторів, згрупуємо методи використання функції фінансової безпеки суб'єктів підприємництва у таблиці 7.

Таблиця 7

Методи використання функції фінансової безпеки суб'єктів підприємництва	Призначення методів фінансової безпеки суб'єктів підприємництва	Група методів фінансової безпеки суб'єктів підприємництва
Екстраполяція	Єдність нормативно-правових вимог поведінки,	Прямі
Протекційні заходи		

	рівність суб'єктів на ринку	
Бенчмаркінг	Забезпечення тотожної доступності до ресурсів, рівновага стану ситуації	Опосередковані
Контролінг		
Дельфи	Стримування кредитної мультиплікації боргів, безпека еквівалентності	Регламентуючі
Дисконтування		

На думку авторів, фінансовою безпекою суб'єкта підприємництва повинно вирішуватися встановлення критеріїв оцінки ділової репутації засновників, учасників та керівників суб'єктів та підвищення рівня відповідальності керівників і власників за його сталий фінансовий стан. Забезпечення запровадження проведення оцінок якості фінансового менеджменту і управління та встановлення вимог до кваліфікації та досвіду роботи членів ревізійної групи суб'єктів – обов'язок фінансової безпеки. Запровадження рівня належної реалізації міжнародних стандартів аудиту у фінансовій звітності суб'єктів та повноти розкриття інформації щодо власників та пов'язаних осіб, оприлюднення механізму захисту прав кредиторів і дебіторів щодо реалізації майнових прав, що знаходяться в заставі, спрощення та уніфікація процедури звернення стягнення на предмет застави та задоволення забезпечених заставою вимог кредиторів – турбота фінансової безпеки суб'єктів підприємництва [8].

Незалежних аудиторів фінансового стану суб'єктів підприємництва необхідно застосовувати до аналізу, вивчення виникнення підстав звернення стягнення на заставлене майно з метою реалізації публічного доступу до єдиного державного реєстру юридичних та фізичних осіб – підприємців та з метою надання можливості кредиторам отримувати необхідну інформацію стосовно державної реєстрації юридичної особи, її керівників, які мають право підпису, власників суб'єкту, фінансову звітність минулих періодів господарювання [5].

Суб'єкт підприємництва самостійно вирішує, наскільки докладну інформацію йому надавати, щоб відобразити картину господарювання, що формує загрозу свідомої втрати важливої фінансової інформації внаслідок надмірного узагальнення, приховання суттєвої інформації, переобтяженням звітів надмірними деталями. Аналогічно, агрегована фінансова інформація викривляє різницю між окремими операціями або пов'язаними з ними ризиками. Вимоги відповідальності суб'єкту та власників за нерозкриття фінансової інформації та результатів господарчої діяльності суб'єктів підприємництва у звітності формуються основними оцінками, доречними для розуміння фінансових звітів [8]. Розкриття фінансової інформації суб'єкту може охоплювати: призначення ресурсів та власного капіталу за справедливою (ринковою) вартістю, валових зобов'язань за позиками як недисконтовані грошові потоки. Означені грошові потоки відрізняються від сум фінансового звіту (ф. №1, ф. №2), оскільки в балансі відображені дисконтовані грошові потоки. На справедливую вартість основних та оборотних активів суб'єкта, його статутній фонд впливають зміни в ринкової ціні. Неозначеність часового інтервалу, у межах якого робиться основна оцінка, руйнує гарантії ліквідаційної вартості суб'єкту підприємництва щодо банкрутства. Відсутність хеджування справедливої вартості ресурсів, грошових потоків викривлює оцінку валового прибутку (збитку), та вимагає розкриття у стислому викладі суттєвих суджень та кількісних даних щодо надання позик та дебіторської заборгованості, розміщення власності у інших суб'єктів підприємництва надмірно [8].

Для того, щоб одержати динамічну картину фінансового стану суб'єкта підприємництва між регулярними статистичними звітами, органи фінансової безпеки повинні надавати розширений звіт, в якому відображати фінансову інформацію об еквівалентності структури грошових потоків та їх джерелах, незалежну оцінку справедливої вартості основних та оборотних активів суб'єкта, рівень їх фінансових відхилень від ринкових, перелік проблемних чи непрацюючих ресурсів та шляхи втілення тотожних мінових відносин, обсяги фіктивних фінансових зобов'язань та опис кожного типу хеджування, аналіз концентрації ризиків, якщо вони не очевидні, та перелік фінансових загроз.

Якщо кількісні дані розкриті та не відображають якісні протидії загрозам та фінансовим небезпекам, слід надати додаткову фінансову репрезентативну інформацію. На думку авторів, завдяки таким тижневим звітам запроваджується безперервний моніторинг динаміки безпечності фінансового стану суб'єкта на ліквідність, автономність, збалансованість грошових потоків. Тижневий бенчмаркінг дозволяє визначити зовнішні можливі фінансові загрози, з якими може зіткнутися суб'єкт в найближчому майбутньому, активізувати підсистемами безпеки вживлення заходів захисту інструментами та методами використання функції фінансової безпеки суб'єктів підприємництва.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальшого розвитку у даному напрямку. Таким чином, були розглянуті інструменти фінансової безпеки суб'єктів підприємництва та методи їх використання. У той же час дослідження показало, що наукові праці розглядають лише відокремлені аспекти ефективності організації фінансової безпеки різноманітних суб'єктів.

1. Визначено дві групи інструментів фінансової безпеки суб'єктів підприємництва, де адміністративний, фінансовий та організаційний інструменти (одна група) формують захист власників, еквівалентності та капіталу (відповідно), а контрольний, правовий, та регулюючий інструменти (друга група) забезпечують захист відповідно власності, відшкодування, накопичення суб'єктів підприємництва.

2. Розглянуто шість взаємозалежних функцій фінансової безпеки суб'єктів – 1) фінансове управління, 2) фінансова стабілізація, 3) фінансова превентивність, 4) фінансове обмеження, 5) фінансове прогнозування, 6) фінансове страхування.

3. Характеристика кожного з шести інструментів фінансової безпеки суб'єктів підприємництва опосередкована впливами внутрішнього середовища та зовнішнього оточення ринку при запровадженні власної господарчої діяльності та ліквідації загрози порушення балансу фінансового стану.

4. Вибір інструментів визначає методи використання функції фінансової безпеки, якщо мінова вартість внесків засновників відхиляється від реальної ринкової вартості, та якщо очікувальна грошова маса (дивідендів, процентів, та інш.) обов'язково знеціниться з майбутньою товарною масою (як і вартість статутного фонду).
5. Методи використання функції фінансової безпеки суб'єктів підприємництва поділяються на прямі, опосередковані та регламентуючі, згідно обраної групи.
6. Призначення та використання методів фінансової безпеки суб'єктів підприємництва залежно від групи формують та забезпечують рівність усіх суб'єктів підприємництва на товарно-кредитно-грошовому ринку, тотожну доступність до ресурсів різноманітних господарчих суб'єктів, єдність нормативно-правових вимог фінансової поведінки.
7. Якщо кількісні фінансові дані розкриті статистичними звітами та не відображають якісні протидії загрозам та фінансовим небезпекам, слід надати додаткову фінансову репрезентативну інформацію органам фінансової безпеки суб'єктів підприємництва.

Перспективи подальших досліджень:

1. Запропонувати лімітування власного капіталу суб'єкту як напрямок ефективного використання функції фінансової безпеки та інструменту захисту подвоєного призначення – і власників, і суб'єкту водночас.
2. Розглянути фондування дивідендів, процентів та ін. фінансових зобов'язань своєчасно між фінансовими звітами суб'єкту, згідно корпоративних прав суб'єкту, розподілу грошового потоку між власниками, державою та ін.
3. Підкреслити і означити обсяги заставних зобов'язань, гарантій та поручительств щодо захисту еквівалентності обміну та тезаврації податків.

Література:

1. Барановський О.І. Банківська безпека: проблема виміру/ О.І. Барановський // Економіка і прогнозування. – 2006. – № 1. – С. 7-26.

2. Кошембар Л.О. Забезпечення ефективного податкового регулювання і фінансової безпеки підприємництва та інвестицій / Л.О. Кошембар // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – №12. – С. 142-152.
3. Кульпінський С. Роль фінансової безпеки України в поглибленні інтеграційних стосунків з європейськими країнами / С. Кульпінський // Фінансова консультація. – 2000. – № 5. – С. 34- 38.
4. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій / Л.О. Лігоненко // Київ. Нац. Торг.-екон. ун-т. – К., 2001. – 580 с.
5. Михайлова Л. Управління ризиками в системі формування фінансової безпеки підприємств / Л. Михайлова // Вісник Тернопільського державного економічного університету. – 2007. – №5. – С. 124-126.
6. Пантелєєв В.П. Фінансові операції з цінними паперами: здійснення та облік: Монографія / В.П. Пантелєєв – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. – 334 с.
7. Суріна О.В. Інвестиційні інструменти недержавних пенсійних фондів / О.В. Суріна // Наукові праці НДФІ. – 2008. – № 1.(42). – С. 123-127.
8. Шелест В.В. Управління фінансовою безпекою довірчого товариства / В.В. Шелест // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №3. – С. 181-184.

Аннотация

ИНСТРУМЕНТЫ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ СУБЪЕКТОВ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА И МЕТОДЫ ИХ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ

Пантелеев В.П., к.е.н., доцент

Лепилин М. Г., соискатель

Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина

Усовершенствованы инструменты финансовой безопасности субъектов предпринимательства и методы их использования.

Ключевые слова: инструменты финансовой безопасности, методы использования, функции финансовой безопасности, характеристика инструментов финансовой безопасности.

Summary

THE TOOLS OF FINANCIAL SAFETY SUBJECT'S ENTERPRISE AND THE METHODS OF THEIR DUTIES

Panteleev V., Ph.D, docent

Lepilin M., competitor

V.N. Karazin Kharkiv National University

The tools of financial safety subject's enterprise were updated and the methods for resort of their duties too.

Key words: the tools of financial safety, the methods for resort of duties financial safety, a description of the tools financial safety.

Надійшла до редакції 30.11.2010 р.

Науковий керівник Пантелєєв В.П., к.е.н., доцент

© Пантелєєв В.П., Лепілін М.Г., 2010 р.